

VENDIM
Nr. 97, datë 21.6.2019

MBI KËRKESËN E OSHEE SHA PËR SHTYRJEN E PERIUDHËS TRANZITORE TË VENDORUR NË PIKËN 2 TË VENDIMIT NR. 46, DATË 19.3.2019 TË BORDIT TË ERE-s

Në mbështetje të nenit 10 pika 2, nenit 16, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, nenit 180 i Kodit të Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë, si dhe nenit 16 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, bordi i Entit Rregullator të Energjisë (ERE), në mbledhjen e tij të datës 21.6.2019, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga drejtoritë teknike në lidhje me kërkesën e OSHEE sh.a., për shtyrjen e periudhës tranzitore të vendosur me pikën 2 të vendimit nr. 46, datë 19.3.2019 të bordit të ERE, deri në fund të vitit 2019, si dhe shqyrtoi çështjet e parashtruara nga përfaqësuesit e OSHEE sh.a. për shtyrjen për një periudhë tranzitore të afatit të pagesës së faturave për blerjen e energjisë elektrike në treg të parregulluar, si dhe argumentet e parashtruara nga përfaqësuesi i shoqërisë GEN-i Tirana sh.p.k.,

konstatoi se:

- Shoqëria OSHEE sh.a., me shkresën nr. 13493 prot., datë 19.6.2019, paraqiti në ERE një kërkesë për zgjatjen e periudhës tranzitore të vendosur me pikën 2, të vendimit nr. 46, datë 19.3.2019, të bordit të ERE-s, deri në fund të vitit 2019.

- Bordi i ERE-s me vendimin nr. 46, datë 19.3.2019 është shprehur duke vendosur:

1. Pezullimin e zbatimit të nenit 20, germa “a” të “Rregullores për procedurat e blerjes së energjisë elektrike, për mbulimin e humbjeve në rrjetet e shpërndarjes dhe të transmetimit dhe për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik” miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 103 datë 23.6.2016, për sigurimin e energjisë elektrike nga ana e shoqërisë OSHEE sh.a.

2. Vendorsjen e një periudhe tranzitore prej 3 muajsh nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, gjatë së cilës afati i kryerjes së pagesave nga shoqëria OSHEE sh.a. për tregtarët fitues të ankandeve të shitblerjes së energjisë elektrike me qëllim sigurimin e energjisë elektrike për përmbushjen e nevojave të klientëve fundorë, mund të jetë jo më vonë se 180 ditë nga dita e lëvrimit të energjisë elektrike.

3. Paga që OSHEE-ja do të kryejë ndaj çdo tregtari me të cilin ka siguruar blerjen e energjisë të jetë proporcionale, deri në ekzekutimin e plotë të detyrimit për secilin tregtar, por jo më vonë se 180 ditë nga dita e lëvrimit të energjisë.

Vendimi sa më sipër erdhi në përgjigje të kërkesës së OSHEE sh.a., e cila me shkresën nr. 5477/1 prot., datë 8.3.2019, nisur nga situata financiare në të cilën ndodhej i është drejtuar ERE-s me një kërkesë për vendorsjen e një periudhe tranzitore, e konkretisht për procedurat e blerjes së energjisë që do të zhvillohen nga OSHEE sh.a. deri në fund të vitit 2019, duke kërkuar që pagesa e faturës së blerjes së energjisë elektrike të bëhet nga blerësi brenda 180 ditëve nga dita e fundit e lëvrimit, dhe jo brenda 90 ditëve siç parashikohet në Rregulloren e shitblerjes së energjisë elektrike, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 103/2016.

- Shoqëria OSHEE sh.a. me shkresën nr. 13493 prot., datë 19.6.2019, paraqiti në ERE një kërkesë për zgjatjen e periudhës tranzitore të vendosur me pikën 2 të vendimit nr. 46, datë 19.3.2019, të bordit të ERE-s, deri në fund të vitit 2019.

- Nga ky komunikim i OSHEE sh.a. bëhet me dije se ka paguar deri në fillim të muajit qershor, gjithë detyrimet për blerjen e energjisë nga tregu i lirë deri në muajin dhjetor 2018 dhe pjesërisht ato të muajit janar 2019 ose rreth 50% të detyrimit prej rreth 38 milionë euro kosto energjie blerë në treg të lirë gjatë muajit janar 2019.

OSHEE sh.a. kërkesën e saj sa më sipër, e mbështet dhe e argumenton si në vijim:

- Për shkak të rritjes së kostove të blerjes së energjisë elektrike të cilat ishin 5.7 miliardë lekë më të larta se ato të së njëjtës periudhë të vitit të kaluar dhe 6.4 miliardë lekë më të larta se ato të planifikuara, rezultati financiar i 4-mujorit të parë 2019 ishte negativ për -2.8 miliardë lekë me gjithë uljen e ndjeshme të shpenzimeve në krahasim me ato të planifikuara dhe rritjen e të ardhurave prej 5.2%.

- Treguesit kryesorë të 4-mujorit të parë të vitit 2019 u paraqitën në mënyrë të detajuar tabelore.

- Kosto e lartë e blerjes së energjisë elektrike krijoi vështirësi të madhe likuiditeti në OSHEE gjatë periudhës 4-mujore, të cilat, megjithëse u “zbutën” nga lidhja e kontratave me afat pagese 180-ditore, nuk e kanë shmangur riskun e larë të likuiditetit me të cilën OSHEE-ja po përballlet.

- Parashikimet e motit akoma nuk sigurojnë ndryshime thelbësore në situatën hidrike dhe prodhimi i KESH-it pritet të jetë konsiderueshëm nën mesataren historike të planifikuar në buxhetin e vitit 2019 me vetëm 2.6 TWh energji e parashikuar të prodhohet.

- Nëse kontratat e blerjes së energjisë do të ishin me afate 90-ditore OSHEE-ja do të përballej me paaftësi të lartë likuiduese të pasqyruara të detajuara në mënyrë tabelore në kërkesën e saj.

- Shtyrja e afateve të pagesës së detyrimeve për blerjen e energjisë elektrike është në vetvete një nga masat e marra për të zbutur efektet e humbjeve financiare për shkak të rritjes së kostos së blerjes së energjisë elektrike në kushtet e uljes së prodhimit të KESH-it. Këshilli Mbikëqyrës me propozim të administratorit të OSHEE-së pasi u njoh me situatën e supozuar me vendimin nr. 6, datë 8.3.2019 vendosi pezullimin e pjesshëm të planit të investimeve për vitin 2019. Kjo masë u gjykua e domosdoshme me gjithë pasojat që mund të ketë në planin e uljes së humbjeve në rrjet, i cili ka varësi të drejtpërdrejtë nga sasia dhe cilësia e investimeve.

- OSHEE sh.a., ka marrë masa për shtyrjen në një kohë të mëvonshme të projekteve dhe shpenzimeve jo me rëndësi jetike për OSHEE sh.a., duke kryer vetëm shpenzime të domosdoshme, në mënyrë që siguria e shërbimit cilësor ndaj klientëve, të mos ndërpritet. Gjatë 4-mujorit të parë 2019 shpenzimet operative ishin 17% më të ulëta se ato të planifikuara me një kursim prej 805 milionë lekë.

- OSHEE-ja i është drejtuar Ministrisë së Financave për ta asistuar në shlyerjen 100% të detyrimeve të papaguara të energjisë ndaj OSHEE-së, nga institucionet buxhetore dhe jo-buxhetore (ujësjellës etj.) me qëllim përballimin e situatës së krijuar.

Për gjithë sa më sipër shpjeguar e argumentuar,

- Duke vlerësuar se situata financiare dhe hidrologjike, në muajt e verës nuk garanton një parashikim optimist të situatës së furnizimit më energji elektrike nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike aksionet e së cilës zotërohen plotësisht apo pjesërisht nga shteti, KESH sh.a. në zbatim të detyrimeve të kësaj të fundit për të siguruar pjesën më të madhe të nevojës për furnizim me energji elektrike me sasi e çmime të rregulluara nga kontrata e miratuar mes palëve.

- Duke vlerësuar se periudha tranzitore e miratuar me vendimin e bordit të ERE nr. 46, datë 19.3.2019 lehtësoi situatën financiare të OSHEE-së duke parandaluar rrezikun e pamundësisë së aftësisë paguese dhe shmangur akumulimin e penalteteve për mos likuidim në kohë të detyrimeve dhe nuk cenoi numrin e tregtarëve pjesëmarrës në procedurat e prokurimit të energjisë elektrike nga OSHEE sh.a.

- Duke marrë në konsideratë parashikimet e nenit 180 të Kodit të Procedurave Administrative që sanksionon ndër të tjera se: Ekzekutimi i detyrueshëm pezullohet kryesisht ose me kërkesë të subjektit të ekzekutimit në rastet kur:

a) vërtetohet se ekziston rreziku i shkaktimit të një dëmi të rëndë dhe të pazëvendësueshëm për subjektin e ekzekutimit dhe pezullimi në këtë rast nuk e cenon interesin publik;

- Për shkak të rëndësisë së madhe të operatorit të shpërndarjes së energjisë elektrike si i ngarkuari me detyrimin e shërbimit publik që lidhet me furnizimin e klientëve fundorë, stabiliteti i tij, garanton një performancë më të mirë dhe për rrjedhojë tutelon edhe qëndrueshmërinë e shërbimit për klientët fundorë.

- Duke vlerësuar se argumentet sipërcituar legjitimojnë e arsyetojnë kërkesën e OSHEE sh.a., por nuk mjaftojnë për të mbështetur në tërësi kërkesën e OSHEE sh.a. për shtyrjen e afatit të përcaktuar në pikën 2 të vendimit të bordit të ERE-s nr. 46 datë 19.3.2019, për të gjithë periudhën e kërkuar, deri në 31.12.2019.

- Pasi dëgjoi qëndrimin dhe argumentet e palëve të interesit, të përfaqësuar nga OSHEE sh.a. dhe përfaqësuesi i shoqërisë GEN-i Tirana sh.p.k. në lidhje me këtë kërkesë.

- Vlerësoi të drejtë qëndrimin e përfaqësuesit të shoqërisë GEN-i Tirana sh.p.k. për pranimin e pjesëshëm të kërkesës së OSHEE sh.a. për shtyrjen e afatit jo më shumë se 3 muaj.

Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s,

VENDOSI:

1. Shtyrjen e afatit të përcaktuar në pikën 2, të vendimit të bordit të ERE-s nr. 46, datë 19.3.2019 “Mbi kërkesën e shoqërisë OSHEE sh.a., për shtyrjen për një periudhë tranzitore të afatit të pagesës së faturave për blerjen e energjisë elektrike në treg të parregulluar, nga ana e OSHEE sh.a. dhe çështje të tjera të rregullimit”, deri më 30.9.2019.

2. Vijimin e pezullimit të zbatimit të nenit 20, germa “a”, të “Rregullores për procedurat e blerjes së energjisë elektrike, për mbulimin e humbjeve në rrjetet e shpërndarjes dhe të transmetimit dhe për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik” miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 103 datë 23.6.2016, për shoqërinë OSHEE sh.a. sipas parashikimeve të pikës 1 të këtij vendimi.

3. Pagesa që OSHEE-ja do të kryejë ndaj çdo tregtari me të cilin ka siguruar blerjen e energjisë elektrike të jetë proporcionale, deri në ekzekutimin e plotë të detyrimit për secilin tregtar, por jo më vonë se 180 ditë nga dita e lëvrimit të energjisë.

4. OSHEE sh.a. të informojë periodikisht në ERE në lidhje me ecurinë e zbatimit të këtij vendimi dhe masat e marra për shterimin e mjeteve të tjera ligjore, për sigurimin e burimeve të financimit me kostot me të ulëta, për garantimin e furnizimit të pandërprerë më energji elektrike.

5. Drejtoria Juridike dhe e Mbrojtjes së Konsumatorit të njoftojë OSHEE sh.a., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, dhe palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

NË MUNGES DHE ME AUTORIZIM
ANËTAR I BORDIT
Adriatik Bego